

Vážení diváci, Čertova divadelní brázda 2025 je již minulostí a nám zbývá dopsat její poslední kapitolu, tedy ohlédnout se v dnešních Vosk(n)ovinách za jejím květnovým představením, komedií s detektivní zápletkou podle námětu Woodyho Allena „Prokletí nefritového škorpióna“. To do Sázavy přivezl soubor Mršta Pršta z Kouřimi, který v Sázavě dobře známe. K představení si můžete přečíst jak recenzi Oldy Randuly na první straně, tak je mu věnována celá druhá strana našeho plátku. Ani dnes nechybí vyprávění Milana Štědří související s Jiřím Voskovcem či vyhodnocení poslední soutěže zvědavého diváka. Čertova divadelní brázda sice již skončila, ale hned po prázdninách začíná Voskovcova Sázava, a tak si nenechte ujít pozvánku, která poodhalí to, na co se můžete začít těšit. Trochu nám bude chybět ten páteční večer, kdy naše Vosk(n)oviny nabízíme vám, našim milým divákům, kteří jste odložili pohodlí sedačky v obývacím pokoji a vyrazili na divadlo, na amatérské divadlo, které se nemůže pyšnit tvářemi známými z televize či kin. Vážíme si vaší přízně a věříme, že se uvidíme nejspíše v září. Děkuje.

Prokletí nefritového škorpióna

Kráčel jsem do divadla na poslední představení Čertovy brázdy s tím, že se hraje komedie na motivy filmového scénáře (a později divadelní hry), že autorem předlohy je legendární Woody Allen a představení sehraje soubor Mršta Pršta JR's z Kouřimi. „No tak to mě mají v hrstl“, pomyslel jsem si. Chytré komedie jsou mým šálkem čaje, potrhle a až bizarní zápletky Woodyho Allena mě vždycky bavily a Mrštu Prštu jsme na sázavském jevišti už dříve přivítali (ač v širším složení) a byli skvělí.

Tentokrát se diváci přenesli do New Yorku 40. let 20. století, aby sledovali, jak barový hypnotizér Voltán svými hypnotickými triky vmanipuluje schopného a zmateného pojišťovacího agenta a detektiva v jedné osobě C. W. Briggse do loupeží šperků v domech klientů pojišťovny, pro kterou pracuje. Typická Allenova komedie je obvykle založena na postavě hlavního hrdiny míšící v sobě protikladné povahové rysy a vzbuzující smích sama o sobě. Briggs je toho dokonalým příkladem - kombinace chytrosti s beznadějnou nepraktičností pomáhá vytvářet zábavné situace a vtipné dialogy.

A v tomto směru byli kouřimští úspěšní. Petr Žďárský v roli Briggse neúnavně táhl celé představení a zdárně vystříhl onoho neurotického intelektuála se sklony k *faux pas*, který ale nakonec vítězí. Byl onou červenou nití sešívající logiku děje, ale zároveň nestrhával všechnu pozornost na svou postavu a nechával prostor i pro spoluherce a spoluherečky. Netuším, zda to tak bylo zamýšleno již v předloze, ale některé postavy působily rozpačtější, než záměrně rozpačitý hlavní hrdina, a sem tam by se byla hodila důkladnější průprava v oblasti intonace a pohybu na jevišti, nicméně dialogy plynuly „z úst do úst“, představení mělo spád a rytmus a i scéna, kostýmy a rekvizity byly vymyšleny nápaditě, prakticky a nerušivě.

Mršta Pršta JR's svým představením uzavřeli Čertovu brázdu se ctí – diváci se pobavili a já nakonec kladně oceňuji volbu předlohy i její ztvárnění. Děkuji!

(OR)

O písničkách Osvobozeného divadla

Úplně nejvíce z tvorby Jiřího Voskovce a Jana Wericha mám rád texty k písničkám hlavně s hudbou Jaroslava Ježka. Jsou pro mě dodnes aktuální a byly vzorem pro většinu nejlepších textářů, v čele s Jiřím Suchým. Zajímavé z pohledu nás Sázaváků jsou ty, které se týkají naší krajiny. Například politická satira a parodie na trampské písně, které v předválečné době byly velmi populární - Babička Mary.

Místo do amerických kulis, jako trampské písně, ji Voskovec s Werichem umístili do Posázaví: „Štěchovická laguna když dřímá v zadumaném stínu Kordylér, pirát zkravenou šerpu ždímá, šerif si láduje revolver... Pikovická rýžoviště zlata čeří se v příboji Sázavy, ale za to krčmářova chata křepčí rykem chlupské zábavy. Když tu náhle, co se děje, divný šelest houštím spěje, plch, skunk, vše utíká po stráně od Medníka...“

Ale asi nejsázavější píseň je: Jakkak je dnes u nás doma? (How are Things in Glocca Morra?) z amerického muzikálu Divotvorný hrnec (Finian's Rainbow), který Voskovec s Werichem tak geniálně počeštili, že úplně smazali jeho irský původ. A v té písni se obrací česká emigrantka Káča Maršálková ke skřivánkovi: Skřivánku náš, vysoko lítáš. Možná, že mi v mém trápení odpověď dáš? Skřivánku náš, v nebi nahoře, leť ještě výš, ať uvidíš až za moře a pověz mi: Jakkak je dnes u nás doma? Jestlipak tam pořád hučí jez? Jestlipak se zvedne hejno hus, mých bílých hus, když na ně štekne pes? Jakkak je dnes u nás doma, když si mlha lehá do vřesu a když ze vsi až k nám doniká harmonika a když se ozvěnou nad planou vodou nese do lesů?... Představuji si Pinkasovu chalupu pod hučícím huťským jezem, jak tam hejkají husy a přes řeku doniká harmonika sklářů z hutí. Voskovec s Werichem texty k Divotvornému hrnci psali za války v americké emigraci a byla to jejich poslední společná tvorba. Pak už byl každý sám za sebe. Voskovec v Americe a Werich „u nás doma“. Jejich písničky v různých úpravách však znějí dodnes. A mimochodem, sázavští divadelníci hráli úspěšně Divotvorný hrnec v roce 1999.

(MiŠ)

...ochutnávka z představení Voskovcovy Sázavy

Již v minulém čísle Vosk(n)ovin jsme naše čtenáře a diváky zvali na podzim do divadla na tradiční přehlídku hudebních představení. Abychom vás trošičku navnadili, připravili jsme malou ochutnávku ze soutěžních představení, která budete mít možnost možnost zhlédnout.

- **Nezbedný bakalář (DS Tyl Rakovník)** je hra napsaná Zdeňkem Štěpánkem přímo pro rakovnické ochotníky; děj vypráví příběh bakaláře Jana, který se stěhuje do královského města Rakovníka, aby vyučoval ve škole.

- **Sugar aneb Někdo to rád horké... po deštensku (Divadelní spolek Deštná)** je známá převleková kriminální komedie, jejíž děj je zasazen do Chicaga roku 1929, kdy dva mladí muzikanti prchají v převlečení za ženy na Floridu, neboť se stali svědky mafiánského přepadení.

- **Bedřich Smetana – The Greatest Hits (MD Kolín)** je hra, v níž se můžete těšit nejen na spoustu humoru, ale také na množství známých písní (i když možná v neznámém podání) či dokonce na různé netradiční tance.

Samozřejmě to není vše, soutěžních představení bude celkem šest, k tomu jedno závěrečné nesoutěžní a navrch dvě pohádky pro děti.

Jako v minulých ročnících bude možné pořídit si na celou přehlídku výhodnou permanentku.

V(n) SOUTĚŽ Soutěž zvědavého diváka

Soutěž zvědavého diváka, novinka letošních Vosk(n)ovin, dospěla, stejně jako třetí ročník Čertovy divadelní brázdy, do zdárného konce. Soutěž, která poskytla divákům možnost dozvědět se odpověď na jejich otázku od herců z hostujících souborů, získávala na oblibě pomalu. Těšilo nás ale, že se každý páteční večer nacházelo víc a víc diváků, kteří se neváhali zapojit. Všem tímto moc děkujeme za jejich účast a zajímavé otázky. Věříme, že se se soutěží zvědavého diváka neloučíme navždy...

Výherce soutěže k představení „Prokletí nefritového škorpióna“ od divadelního souboru Mršta Pršta z Kouřimi:

Kryštof N. se ptá všech herců tohoto představení: **Proč takto skvělí herci nehrají v televizi?**

Tady jsou jejich odpovědi, kterým vždy předcházela vydatná směch:

Veronika Klicperová (hypnotizér Voltán P., Alex a vyšetřovatel J. Coopersmith): Do profesionálního hraní se nehraju, není to ono. Chybí mi kontakt s divákem.

Aneta Nováková (L. Kensingtonová, Linda a vyšetřovatel H. Coopersmith): Protože jsme amatérští herci a zatím jsme to až do televize nedotáhli.

Tereza Kozáková (slečna Fitzgeraldová): Máme rádi ta prkna, co znamenají svět, takže zůstáváme věrní divadlu.

Daniel Čihák (Chris Magruder a žebrák Jamie): Já dělám v práci na směny, takže bych na to neměl čas...

Petr Žďárský (hlavní vyšetřovatel Briggs): Čekáme jen na nabídku...

Tomáš Fúsek (Joe a žebrák Charlie): Dobrá otázka, nedokážu to takhle narychlo posoudit.

VE ZPĚTNÉM ZRCÁTKU

Divadlo Mrštů Prštů, Kouřim vzniklo v roce 1999 z jedné ze skupin dramatického oboru ZUŠ. Od svých počátků si členové divadla vyzkoušeli mnoho divadelních žánrů. Tvorba souboru je vždy velice originální a bývá často oceňována na přehlídkách, kterých se soubor účastní. Divadlo také jednu přehlídku pořádá – Kouřimské poDIVování.

Prokletí nefritového škorpióna je bláznivá komedie, v níž významnou úlohu hraje hypnóza. Děj hry se začíná odvíjet v době, kdy pojišťovně North Coast nastávají těžké časy, několik klientů bylo oloupeno o šperky nesmírné hodnoty a slovatný vyšetřovatel Briggs si neví rady. Do toho se v pojišťovně objevuje nová expertka na efektivitu, která chce Briggsovy staromódní metody nemilosrdně inovovat.

Rozhovor s Martinem Drahovzalem, režisérem představení

Neděláme s Tebou rozhovor poprvé, přeskočíme otázky typu jak ses dostal k divadlu a jdeme rovnou k věci. Proč sis vybral hru „Prokletí nefritového škorpióna“? Všechny hry začínáme zkoušet tak, že přinesu spoustu scénářů, které se mi líbí nebo předlohy, které jsem viděl a považuji je za něco, co bychom mohli hrát, co by nás hlavně bavilo hrát a co by bavilo naše diváky. I před touto inscenací jsme toho pročetli a prozkoušeli řadu, a nakonec nás všechny oslovil scénář Woodyho Allena „Prokletí nefritového škorpióna“.

Jak takový výběr probíhá a jak dlouho trvá?

Vždy když skončí premiéra, tak se pomalu začne přemýšlet o tom, co bychom mohli hledat dál. Vzhledem k tomu, že režíruji několik souborů a dělám několik inscenací souběžně, tak vybírat nové hry není záležitost ze dne na den. Ani z týdne na týden, ani z měsíce na měsíc. Postupně nosím hry, bavíme se o tom, co kdo viděl, co se komu líbí, co by chtěl hrát. A já se snažím vybrat nějaké tipy. Pak si přečteme scénáře, některé třeba ani nedočteme, protože herci zhodnotí, že synopse vypadala lépe. Takže takhle to funguje. Souběžně s hledáním nového textu se hraje odpremiérována hra a dělá se spousta jiných divadelních aktivit.

Když jste četli text „škorpióna“, byla to „láska na první pohled“?

Myslím si, že to tak nemohu říct, spíš to byla meta v cíli. To znamená, že to bylo něco, co přišlo po řadě textů, které se nám nelíbily nebo nebyly vhodné, a pak přišel tento text, který se nám líbil. Nebylo to takové, že bychom zahořeli úplnou láskou... řekli jsme si ano, do toho bychom šli, to bychom chtěli dělat.

Kouřimský soubor inscenované hry vždy zpracovává originálně. Jak hodně jsi zasahoval do předlohy?

Tady jsme, pokud se týká textu, nebyli moc

originální, tady se jenom škrtalo. Jinak věci předělávám, tentokrát ne. Co se týká postav, tak v původní hře je jich daleko víc, a i je hraje víc herců. My jsme vycházeli čistě z našeho souboru, a proto jsme třeba pospojovali dialogy nebo důležité dialogy, které říká postava, kterou jsme vyškrtli, jsme použili pro někoho jiného.

Pozvi diváky, proč mají přijít na podzim na vaše představení, které bude součástí Voskovcovy Sázavy?

No proto, že to rozhodně stojí za to. Takto diváci motivy ze Smetanových her, z nichž vznikla neskutečná, ale vtipná a komická slátanina, ještě neviděli.

Letos slavíme výročí 120 let narození sázavského rodáka Jiřího Voskovce. Ovlivnila Tě nějak jeho tvorba?

No určitě. Už jako kluk na základce jsem poslouchal nejprve forbíny Wericha s Horníčkem, které mě oslovily a naprosto dostaly, a poté, když Supraphon vydal na deskách písničky a forbíny Voskovce a Wericha, tak jsem si je naposlouchával. A přesně to je moje krevní skupina, můj oblíbený styl humoru. Nevázaný humor, který si dokáže dělat legraci úplně ze všeho. A je chytřej, to je na tom to nejlepší.

Ptáme se sázavských divadelníků...

Jak se Ti líbilo představení „Prokletí nefritového škorpióna“?

- Líbil se mi humor, který byl ve hře zabudovaný a jednoduchá scéna. Tento soubor umí scénu minimalizovat a dovede s ní zacházet. Místy mohlo mít představení větší spád, ale humor převládal.
- Představení se mi líbilo, bylo hezké. Herci, na to, jak jsou mladí, zvládali své role dobře.
- Šlo o trochu jiný styl, než jsme mohli vidět dosud a jsem ráda, že jsme měli možnost toto představení vidět, líbilo se mi. Přišlo mi ale, že tomu někdy „padal řemen“.
- Přiznám se, že jsem od představení čekala víc.
- Bavil jsem se. Z představení, která jsem letos viděl, se mi to dnešní líbilo nejvíc.
- Ze začátku mi vadila mluva herců. Měla jsem pocit, že mluví jako když čtou... ale došlo mi, že je to záměr, což mi potvrdil i režisér.

Která z postav dnešního představení by Tebe osobně herecky lákala?

- Asi postava C. W. Briggse, která byla taková vděčná a měla nejméně humoru.
- Chtěl bych si zkusit roli Briggse, lákalo by mě to „přepínání“ mezi hypnózou a normálním stavem.
- Chtěl bych si zahrát role herečky, která hrála šišlavého vyšetřovatele a hypnotizéra, protože je zajímavé hrát vícero.
- Moc ráda bych si zahrála postavu Briggse, měl humor přesně podle mého gusta. Strašně by mě to bavilo.
- Nejspíš slečna Fitzgeraldová, protože měla hodně prostoru.

Vaše ohlasy na novinky, obsah přehlídkových listů nebo shlédnutá představení uvítáme na tradiční e-mailové adrese vosknoviny@seznam.cz.

Rozhovor s Veronikou Klicperovou, představitelkou několika rolí

Jaké byly Vaše divadelní začátky?

To už je skoro vědomostní otázka (*smích*). Ve čtvrté třídě jsem přestoupila z pražské školy do kouřimské a začala jsem chodit, v rámci školy, na dramatický kroužek. Začínali jsme na takovém koberci ve škole a postupem času jsme se přesunuli do kouřimského kinosálu, kde se z dramatického kroužku stal soubor. Už je to... asi 25 let.

Vzpomenete si na první roli?

Ano, byla to velmi dramatická role, na kterou vzpomíná hlavně moje rodina. Na první představení, hráli jsme „Červenou karkulku“, přišla celá moje rodina, zabrala celou řadu kouřimského kinosálu. Hrála jsem keř, měla jsem tehdy dlouhé husté vlasy, které jsem si v zákulisí hodně natupírovala. Přišla jsem na scénu, sedla si do dřepu, byla jsem tak asi minutu, pak jsem odešla, a to bylo ono. Moje rodina tleskala a říkala mi: „Tys byla tak skvělá!“ (*smích*).

Jak Vás baví konkrétně tahle hra?

Když jsme dělali „Zběsilé nůžky“, což je napůl improvizovaná a napůl nazkoušená hra, tak to byla největší výzva mojí divadelní kariéry, protože jsem tam byla v roli vyšetřovatele, který komunikuje s diváky. Myslím si, že větší výzva už nepřijde, ale role, které mi byly svěřené ve „škorpiónovi“, a za které jsem vděčná, jsou pro mě každé představení velkou zábavou a mám pocit, že je to zase něco trochu jiného. Jsou tak specifické, že si je vyložené užívám.

V roli Voltána Polgára jste předvedla výrazný tanec. Jak vznikala choreografie?

Voltánův úvodní taneček je totální improvizace.

Každé představení vypadá jinak. Jsou tam podobné taneční prvky, ale je to vždy to, co mě napadne těsně předtím, než vlezu na scénu.

Co se vybaví Vám, když se řekne jméno Jiří Voskovec?

Mně se regulérně vybaví Sázava a neříkám to proto, abych nějak podléžala (*smích*). Loni jsme tu byli s „Pytlákovou schovankou“. Myslím, že jsme už hráli na mnoha místech, ale tady u vás je vždycky milá atmosféra, výborné prostory pro hraní a hlavně – každý den, i teď ji mám u sebe, nosím tašku, kterou jsme od vás dostávali za účast na Voskovcově Sázavě. Takže se mi opravdu vybaví váš festival a jsme opravdu vděční vždycky, když nás pozvete.